Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6336

2024 11 7

P9_TA(2024)0071

Išaugęs įvykdytų mirties bausmių skaičius Irane, visų pirma Mohammado Ghobadlou atvejis

2024 m. vasario 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl išaugusio įvykdytų mirties bausmių skaičiaus Irane, visų pirma Mohammado Ghobadlou atvejo (2024/2551(RSP))

(C/2024/6336)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi 2023 m. Irane daugiau kaip 800 asmenų įvykdyta mirties bausmė, o tai yra didžiausias skaičius nuo 2015 m., ir daugiau kaip 500 protestuotojų buvo nužudyta toliau malšinant judėjimą „Moteris, gyvenimas, laisvė“; kadangi tarp nužudytųjų neproporcingai daug mažumų atstovų;

B. kadangi 23 metų amžiaus intelekto negalią turinčio Mohammado Ghobadlou apeliacinis skundas dėl jam skirtos mirties bausmės 2024 m. sausio 23 d. buvo atmestas ir jam buvo įvykdyta mirties bausmė; kadangi jo neteisingą teismo procesą temdė įtarimai dėl kankinimo ir slaptumas;

C. kadangi Jungtinių Tautų žmogaus teisių taryba (JT ŽTT) pranešė, kad 2024 m. sausio mėn. mirties bausmė įvykdyta ne mažiau kaip 54 žmonėms; kadangi, organizacijos „Human Rights Watch“ duomenimis, mažiausiai 11 kalinių, įskaitant Anwarą Khezri, Kamraną Sheikhehą ir Khosrową Basharatą, grėsmingai artėja mirties bausmės įvykdymas;

D. kadangi Iranas reguliariai naudoja įkaitų diplomatiją kaip užsienio politikos priemonę;

1. griežtai smerkia taikių demonstrantų, įskaitant Mohammado Ghobadlou, egzekucijas Irane; apgailestauja dėl to, kad režimas, siekdamas terorizuoti visuomenę ir užgniaužti nepritarimą, plačiai taiko mirties bausmę; pabrėžia, kad tai prilygsta valstybės sankcionuojamam žudymui; primygtinai ragina Iraną sušvelninti visus mirties bausmės nuosprendžius ir visiškai panaikinti mirties bausmę; pakartoja, kad visais atvejais ir visomis aplinkybėmis tvirtai pasisako prieš mirties bausmę; visapusiškai remia mirties bausmės panaikinimo kampaniją, kurią pradėjo įkalinta Nobelio taikos premijos laureatė Narges Mohammadi; dar kartą patvirtina savo nuolatinę paramą Irano judėjimui „Moteris, gyvenimas, laisvė“;

2. ragina nedelsiant besąlygiškai paleisti visus asmenis, kuriems savavališkai skirta mirties bausmė, ir visus sąžinės kalinius, įskaitant ES piliečius, visų pirma Ahmadrezą Djalali ir Johaną Floderusą;

3. ragina parengti naują ir ryžtingą ES strategiją dėl Irano, apimančią atsaką į jo įkaitų diplomatiją;

4. pakartoja savo tvirtą raginimą Tarybai paskelbti Islamo revoliucijos gvardiją teroristine organizacija ir nustatyti papildomas ES sankcijas pareigūnams ir subjektams, susijusiems su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, įskaitant aukščiausiąjį vadovą, prezidentą ir generalinį prokurorą;

5. pakartoja, kad smerkia žiaurias Irano represijas prieš taikius protestuotojus, ypač moteris ir mažumas; ragina atlikti nešališką, nepriklausomą ir skaidrų įtarimų, kad buvo pažeistos protestuotojų žmogaus teisės, tyrimą;

6. ragina Iraną paisyti tinkamo teisinio proceso; smerkia pasibaisėtinas kalinimo sąlygas, plačiai paplitusį kankinimą, įskaitant seksualinį smurtą, ir galimybių gauti medicininį gydymą ir teisinį atstovavimą trūkumą;

7. primygtinai ragina valstybes nares stebėti teismo procesus ir organizuoti vizitus į kalėjimus, kuriuose laikomi sąžinės kaliniai, įskaitant ES piliečius, vadovaujantis ES gairėmis dėl žmogaus teisių gynėjų;

8. ragina valstybes nares pradėti baudžiamosios veikos tyrimus dėl pareigūnų, atsakingų už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, be kita ko, pagal visuotinę jurisdikciją;

9. primygtinai ragina Komisiją padidinti techninę ir biudžeto paramą stipriai ir nepriklausomai Irano pilietinei visuomenei; ragina valstybes nares palengvinti vizų išdavimą ir prieglobsčio bei skubios pagalbos dotacijų suteikimą tiems, kurie turi bėgti iš Irano;

10. ragina valstybes nares būsimoje JT žmogaus teisių tarybos sesijoje paremti JT specialiojo pranešėjo Irano klausimais ir nepriklausomos tarptautinės faktų nustatymo misijos įgaliojimų atnaujinimą;

11. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Irano valdžios institucijoms.